

SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

7/6787

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-133
KONU : Yazılı Soru Önergesi

03 -03- 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ:12.02.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/6787-11461/24226 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Gürcan DAĞDAŞ'ın, "Kars'taki esnafın desteklenmesine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/6787) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Zafer ÇAĞLAYAN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Gereği _____:
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi _____:
Başbakanlığa

KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜRCAN DAĞDAŞ'IN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ

Soru- Bilindiği üzere, KOSGEB tarafından imalatçı esnaf ve sanatkarlar ile KOBİ'lerimizin finansman gereksinimini karşılamak üzere "sıfır faizli istihdam endeksli cansuyu kredisi desteği" programı başlatılmıştır. Söz konusu proje kapsamında çalışan sayısı da dikkate alınarak kredi limitleri belirlenmiştir.

Ancak, seçim çevrem olan Kars ilinin gerek esnaf yapısı gerekse işletmelerin durumu dikkate alındığında belirtilen projeden yararlanacak olanların sayısı çok sınırlı sayıda kalacaktır. Diğer taraftan, ülkemizde yaşanan ekonomik kriz nedeniyle çalışanların, çiftçinin, emeklinin esnaf ve işletmelerin yaşadığı sıkıntı malumlarınızdır. Sayın Başbakan tarafından gündeme getirilen GAP'ın bitirilmesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kalkındırılması için 12 milyar dolarlık bütçe öngörülmesi ve seçim çevrem olan Kars ve bölgemizdeki diğer illerdeki ekonomik durumda dikkate alınarak söz konusu kredi desteğini esnafların tamamı için başlatmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda herhangi bir projeniz ya da çalışmanız mevcut mudur?

Cevap -Esnaf ve sanatkârlar, sermaye ve refahın tabana yayılması, gelir dağılımının iyileştirilmesi ve bu suretle sosyal dengelerin korunmasında ekonomik ve sosyal hayatın önemli unsurlarından biridir.

Esnaf ve sanatkârlar, özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdam seviyesi, bölgesel kalkınma ve gelişmeye katkıları yönüyle de üzerinde durulması gereken bir kesimdir.

Bugün ülkemizde esnaf ve sanatkârlar, çoğunlukla bağımsız çalışmayı tercih eden, kendi işinin patronu olan, hukuki açıdan bir ortaklık yapısı içinde bulunmayan, ancak yakınları ile adi şirket türünde ortaklık kurmuş olan bir işletme yapısı içinde görülmektedir.

Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veritabanında 16.02.2009 tarihi itibarıyla kayıtlı 1.912.998 esnaf ve sanatkâr bulunmaktadır.

Nicelikleri ve nitelikleri ile toplumumuzun sosyal ve ekonomik hayatında önemli bir yere sahip olan esnaf ve sanatkâra, Anayasamızın 173 üncü maddesinde yer alan "Devlet esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirler alır." amir hükmünden hareketle gereken önem verilmektedir.

Tarih boyunca her toplumda, özellikle de sosyal ve ekonomik çalkantıların olduğu, büyük krizlerin yaşandığı dönemlerde bir denge ve istikrar unsuru olan ve bunu defalarca kanıtlayan esnaf ve sanatkârlar, ekonomik ve sosyal hayata katkıları yanında hızla değişen bilimsel ve teknolojik yeniliklere kolaylıkla uyum sağlayabilen esnek bir yapıya da sahiptirler.

Bu sebeptendir ki, mesleki geleneklerini Ahilik kültüründen alan esnaf ve sanatkârların sosyal, siyasal ve ekonomik dengeler üzerindeki tartışılmaz önem ve etkinlikleri nedeniyle gelişmeleri için hiçbir fedakârlıktan kaçınılmamaktadır.

Krediler:

—2002'de %59 seviyelerinde olan esnaf ve sanatkârlarımıza verilen kredi faiz oranı %12 ye düşürülmüştür. 10 ocak 2009 tarih ve 27106 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe

giren “Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince ve Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Kefaletiyle Esnaf ve Sanatkarlara Kredi Kullandırılmasına Dair Bakanlar Kurulu Kararı” ile esnaf ve sanatkarların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla, cari faize gösterge faiz oranı %65’den %50’ye düşürülmüş, %35 olan sübvans oranı da %50’ye çıkarılmıştır. Bu durumda cari faiz oranı düştükçe esnaf ve sanatkarlara uygulanacak faiz oranı da düşecektir. Halkbank’ın cari faiz oranını düşürme konusunda süren çalışmaları çerçevesinde, kısa süre içinde esnaf ve sanatkarlarımıza uygulanan faiz oranı %10’a çekilecektir.

—Esnaf ve sanatkarlara verilen kredi tutarlarının toplam kredi hacmindeki payı artırılmıştır. 2002 yılında 153 milyon TL kredi verilmiş iken, bu miktar 2008 yıl sonu itibarıyla 3.3 milyar TL olmuştur.

—2002 yılında 5.000 TL olan kredi limiti, 35.000 ve 50.000 TL’ ye yükseltilmiştir.

—Bakanlığımıza bağlı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) aracılığıyla ilk defa imalatçı esnaf ve sanatkarlar ile KOBİ’lere yönelik sıfır faizli 25.000 TL., imalatçı bayan girişimcilere ise 30.000 TL.’ye kadar kredi desteği sağlanmıştır.

KOSGEB’in küresel ekonomik kriz nedeniyle imalatçı esnaf sanatkar ve KOBİ’ler için “can suyu kredisi” adı altında yapılan kredi faiz desteği programları (Sıfır Faizli İmalatçı Esnaf ve Sanatkarlara İşletme Destek Kredisi Programı ve Sıfır Faizli İstihdam Endeksli İmalatçı Esnaf Sanatkar ve KOBİ Destek Kredisi Programı) uygulaması başlatılmıştır.

Söz konusu kredi programlarımızda, imalatçı esnaf ve sanatkarlar ile (KOBİ’lere) uygun koşullarda finansal destek sağlanarak, işletme sermayesi ile rekabet gücünün artırılması ve mevcut yapılarının daha iyi şartlarda devam ettirilmesi, üretim maliyetlerindeki finansman yüklerinin azaltılması, yeni yatırım, üretim ve istihdam oluşturulmasını sağlamak hedeflenmiştir.

Özellikle “Sıfır Faizli İstihdam Endeksli İmalatçı Esnaf Sanatkar ve KOBİ Destek Kredisi Programı” ile istidama destek verilmiş olup, dokuz adet çalışanın üzerinde işçi istihdam eden işletme sahiplerine ilave 2.000 TL kredi imkanı tanınmıştır.

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının (KOSGEB) görev, yetki ve hedef kitlesi 3624 sayılı Kuruluş Kanunun da belirtilmiş olup, KOBİ niteliğine haiz imalat sanayi işletmeleri KOSGEB destek programlarından yararlanmaktadırlar. Diğer sektör KOBİ’leri ve sektör temsilcilerinin KOSGEB hedef kitlesinin genişletilmesine yönelik taleplerinin değerlendirilebilmesi için, kanun değişikliği ile mümkün olabilecektir.

KOSGEB kanununda değişiklik yapılmasını içeren kanun tasarısı TBMM Genel Kurulunda görüşülmeye başlamıştır. Bu değişikliğin TBMM’de kabul edilmesi ile birlikte hizmet ve ticaret sektöründe faaliyette bulunan KOBİ’ler ile esnaf ve sanatkarlarda KOSGEB desteklerinden yararlanabileceklerdir.

Esnaf ve sanatkarların esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin kefaletiyle Halk Bankasından kullandıkları kredilerden ödeme güçlüğüne düşenler için Bakanlığımız koordinasyonunda TESKOMB tarafından yeniden yapılandırmaya gidilmiştir.

Buna göre; kredi borcu 31.12.2008 tarihinden önce kooperatif takibine intikal etmiş ortakların takipte bulunan anapara tutarlarını defaten ödemeleri kaydıyla ödemenin yapıldığı güne kadar işlemiş olan gecikme faiz tutarları 48 aylık süreyi aşmamak üzere kooperatifçe ortakların ödeme gücü göz önünde bulundurularak ve ayrıca herhangi bir faiz hesaplanmaksızın taksitlendirilecektir. Son başvuru tarihi 31.03.2009 ve bu tarihten sonra yapılan başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.

KOSGEB'in 2008 yılı başından itibaren verdiği KOBİ Kredi Faiz Desteklerine 35.710 adet başvuru alınmıştır. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak KOSGEB aracılığıyla 2008'de sıfır faizli cansuyu kredi desteklerinin hacmi 1 milyar 600 milyon YTL'ye, işletme sayısı da 24 bine ulaşmıştır.

Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler İle Kredi Ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun;

Kamuoyunda "Sicil Affı" olarak bilinen; "Karşılıksız Çek ve Protestolu Senetler İle Kredi ve Kredi Kartları Borçlarına İlişkin Kayıtların Dikkate Alınmaması Hakkında Kanun" 28.01.2009 tarih ve 27124 sayılı Resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kabul edilen bu Yasa ile vatandaşlarımızın, esnaf ve sanatkar ile her türlü işletmenin, nakdi ve gayri nakdi kredileri, karşılıksız çıkan çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi kartları borçlarına ilişkin kayıtları, ilgili borcun bugüne kadar ödenmiş olması ya da Yasanın yürürlüğe girmesinden sonra 6 ay içinde ödenmesi veya banka ve özel finans kurumlarınca yeniden yapılandırılması halinde, borcunun tamamının ödenmesinin ardından bu Kanun kapsamında silinecektir.

Merkez Bankası ve bankalar ile özel finans kurumlarınca kayıtların silinmesinden sonra, bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak kredilendirme, çek karnesi verilmesi ve diğer bankacılık işlemlerinde silinmiş kayıtlar dikkate alınmayacaktır.

Diğer taraftan; 15.5.2008 günü kabul edilen 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (İstihdam Paketi) ile esnaf ve sanatkârların Bağ-Kur prim borçları yeniden yapılandırılmıştır.

Buna göre;

1) Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2 ay içinde başvuranların, prim borçlarını 24 aya kadar eşit taksitlerle ödenmesi kolaylığı getirilmiştir.

2) Bir ay içinde yapılacak ödemelerde ise gecikme faizlerinde %85 indirim yapılması imkânı sağlanmıştır.

Ayrıca, 18 Şubat 2009 günü TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen ve torba kanun olarak nitelenen yasal düzenlemeyle; esnaf ve sanatkarımızın, odalara, odalarımızın birliklere ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonuna olan aidat borçlarının asıllarının 6 ay içinde ödenmesi halinde gecikme zamları alınmayacağı hükme bağlanmış olup, bu düzenleme esnaf ve sanatkarımız ile odalarımızı ciddi anlamda rahatlatacak bir düzenlemedir.

Aynı kanunda geçici olarak yapılan bir düzenleme çerçevesinde de, likidite sıkışıklığı dikkate alınarak 31 Aralık 2009 tarihine kadar çeklerin üzerinde yazılı keşide tarihinde ödenmesi hükme bağlanmıştır. Bu tarihten önce çekin ödenmesi için muhatap bankaya ibrazı geçersiz sayılacaktır.

Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi:

Esnaf ve sanatkârlarımızın dünyadaki değişim ve dönüşüme intibakları ve olumsuzluklardan etkilenmelerinin önüne geçilmesi amacıyla;

60. Cumhuriyet Hükümeti Eylem Planında Bakanlığımız sorumluluğuna verilen “Yapısal Dönüşüm Yönetimi” faaliyetlerinden “Yapısal dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârların azami ölçüde yararlanmalarının sağlanması ve dönüşümün olumsuz etkilerinin azaltılmasını” teminen, esnaf ve sanatkârların sorunlarının tespit edilmesi ile izlenecek politikaların belirlenmesi amacıyla, “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi” hazırlanmıştır.

Esnaf ve sanatkârların sorunları ve yapısal dönüşüm ve değişim için gerekli olan destek mekanizmalarının geliştirildiği “Esnaf ve Sanatkârlar Değişim, Dönüşüm, Destek (3D) Strateji Belgesi”nde;

- Kredi ve Finansman Şartlarının İyileştirilmesi
- Vergi, İstihdam ve Diğer Yükümlülüklerin Azaltılması
- Eğitim ve Danışmanlık Hizmetlerinin Geliştirilmesi.
- Yenilikçilik ve Girişimciliğin Geliştirilmesi.
- Altyapı, Kümelenme ve Ortaklık Faaliyetlerinin Desteklenmesi
- Hukuki Düzenlemelerin Yapılması
- Avrupa Birliği (AB) Programlarından ve Kaynaklarından Esnaf ve Sanatkarların

faaydalanmasının Sağlanması.

konularında 7 stratejik amaç belirlenmiştir.

Stratejik amaçlar çerçevesinde esnaf ve sanatkârlara;

- Ortak hareket etmeleri halinde teşvik edilmeleri,
- Esnaf ve sanatkârların mesleki eğitimi ve danışmanlık hizmeti,
- İhtiyaç duyulan alanlarda mesleki dönüşüm eğitimi,
- Tüketici tercihlerini dikkate alan işyeri iyileştirmeleri ve geliştirmeleri,
- Bazı mesleklerde yeni iş alanları yaratılması ortaklık faaliyetlerinin desteklenmesi

gibi hususlar değerlendirilmektedir.

Yapısal değişim ve dönüşümün sunduğu fırsatlardan esnaf ve sanatkârlar azami ölçüde yararılandırılacak, aynı zamanda değişim ve dönüşümün ve ekonomik krizlerin bu kesim üzerindeki olumsuz etkileri belirlenen hedeflerle azaltılacaktır.